

Kohde: Naantali, Matalahti, CircVol

KORTTI (18-16)

Avainsanat: ruoppausmassa, maalle läjitys, massastabilointi, lentotuhka, masuunikuona, uunipöly, pohjakuona

Kohteen sijainti ja kuvaus	Naantali, Matalahti, CircVol-projekti, ruoppausmassojen stabiloinnin kenttäkoe, tuleva parkkipaikka
Uusiomateriaalien hyödyntäminen	Maalle läjitettyjen ruoppausmassojen massastabilointi uusiosideaineilla
Toteutusajankohta	Ruoppaus ja läjitys: 9/2019–1/2020 Kenttäkoe: 4/2020–11/2020 (massastabilointi yms.)
Kohteen erityispiirteitä	Alueen liejusaven korkea sulfidipitoisuus (hasu-maata)
Kohteen laajuus	Koeläjitysalue: 820 m ²
Lupatarve	Ympäristölupa: Ei tarvittu, syynä lyhytaikainen koetoiminta (527/2014, YSL, 31§) Koetoimintalupa: myöntäjä Naantalin kaupunki
Hyödynnetty uusiomateriaali	<ul style="list-style-type: none"> • Ruoppausmassa: 270 t • Lentotuhka: 35 t (Lassila&Tikanoja, Naantali) • Masuunikuona: 10,6 t (Finnsementti KJ 400) • Uunipöly: 5 t (Nordkalk) • Pohjakuona: 7,5 t (Suomen erityisjäte 0/2 mm) • Renotech Mix: 3,75 t (kuona, tuhka, kipsi, Renotech) • Ecolan Mix: 3,75 t (sementti, tuhka, Ecolan)
UUMA-rakentamiseen liittyvät tutkimukset	
- ennakkoon	Teknistä kelpoisuutta on selvitetty laboratoriotutkimuksilla ja visuaalisesti. Myös mitattu koe-erien lujittumista (puristuslujuus). Materiaalien, sekoitusten ja stabiloitujen massojen ympäristökelpoisuutta (pitoisuudet, liukoisuus ym.) on tutkittu laboratoriossa. Esitesti on tehnyt GTK ja Turun AMK.
- rakentamisvaiheessa	Näytteitä otettiin rakentamisen aikana yhteensä 250 ämpäriä. Asennettiin myös näyteputket, joiden asennus epäonnistui.
- rakentamisen jälkeen	Seurattiin puristuslujuutta, metallien liukenemistä, valuma- ja hulevesien kemiallisia ominaisuuksia, näytteiden sisäisen rakenteen muutoksia (röntgentomografia), stabiloitujen näytteiden pH:ta sekä rakenne- ja geoteknisiä ominaisuuksia 6 kuukautta.
- jatkotutkimustarpeet	Seurattu maalle nostettujen ruoppausmassojen happamoitumista ja niiden vaikutusta hulevesiin. Seurattu käsittelyn vaikutusta happamoitumiseen. Laskettu hiilijalanjälkeä.
UUMA-rakentamisen vaikutukset	Ruoppausmassaa oli läjitettynä maalle 270 t. Ruoppausmassa massastabiloitiin menestyksekkäästi uusiosideaineiden avulla. Rakennettiin tämän päälle parkkipaikka. Estettiin haitta-aineiden leviäminen ja ympäristön happamoituminen. Tavoitepuristuslujuus 150 kPa saavutettiin keskimäärin.
Havaintoja ja kokemuksia UUMA-rakentamisesta	Saavutettu lujuus ylitti paikoin selvästi tavoitteen ollen jopa 2000 kPa, joten käytetyt sideainemäärät osin liian suuria. Sideaineista liukeni MARA-asetuksen raja-arvon ylittäneitä määriä vanadiinia (V). Happamat sulfaattimaat huomioitava huolellisesti.
Organisaatio	CircVol-projektin hankepartnerit (Turku Science Park Oy, Åbo Akademi, Turun ammattikorkeakoulu, Geologian tutkimuskeskus, Suomen Ympäristökeskus), Naantalin kaupunki, Lassila & Tikanoja, Finnsementti Oy, Nordkalk Oy Ab, Suomen Erityisjäte Oy, Renotech Oy, Ecolan Oy
Liitetiedot	Kuvat 1 ja 2: kohteen sijainti Kuva 3: koeruudut ja niiden sideaineet Kuva 4: koeruuduista otettujen näytteiden puristuslujuudet Taulukot 1, 2 ja 3: ympäristötutkimustuloksia

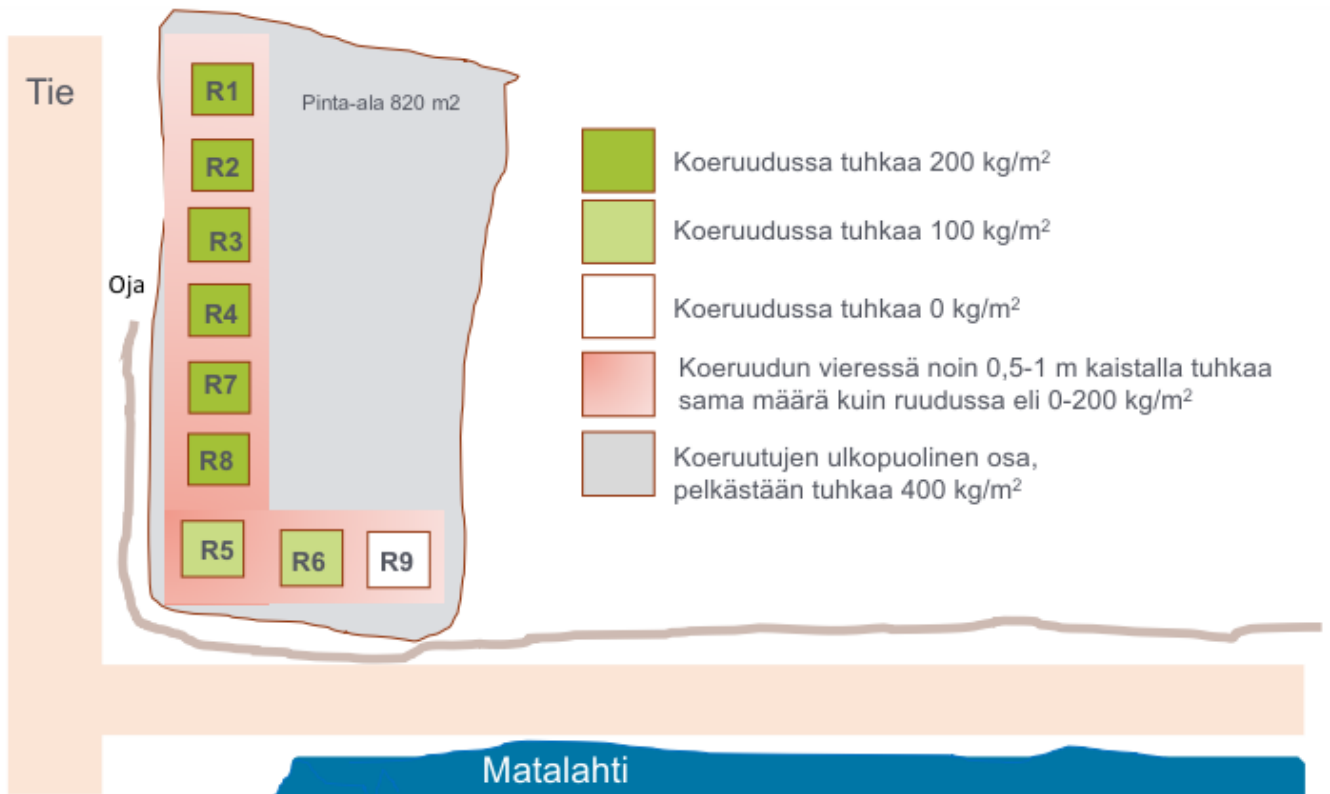
	Kuva 5: hiilijalanjälki Kuvat 6, 7 ja 8: valokuvia rakentamisesta
Kohteen raportointi	Geologian tutkimuskeskus. (2021). <i>CircVol-projekti Ruoppausmassojen stabiloinnin kenttäkoe Naantalin Matalahdella</i> . Tutkimusraportti 19/2021. Saatavilla: https://circvol.fi/wp-content/uploads/2021/06/Ruoppausmassojen-stabiloinnin-kentta-koe-Naantalin-Matalahdella.pdf <i>Naantalin Matalahden ruoppausmassojen stabiloinnin kenttäkoe. Loppuraportti toiminnasta Naantalin ympäristönsuojeluviranomaiselle” 11.3.2021</i>
Kohdekortin laatija	Peter Kolis, Ramboll Finland Oy, 12.05.2022

Kuva 1. Naantali, Matalahti. Kohteen sijainti. (GTK 2021)

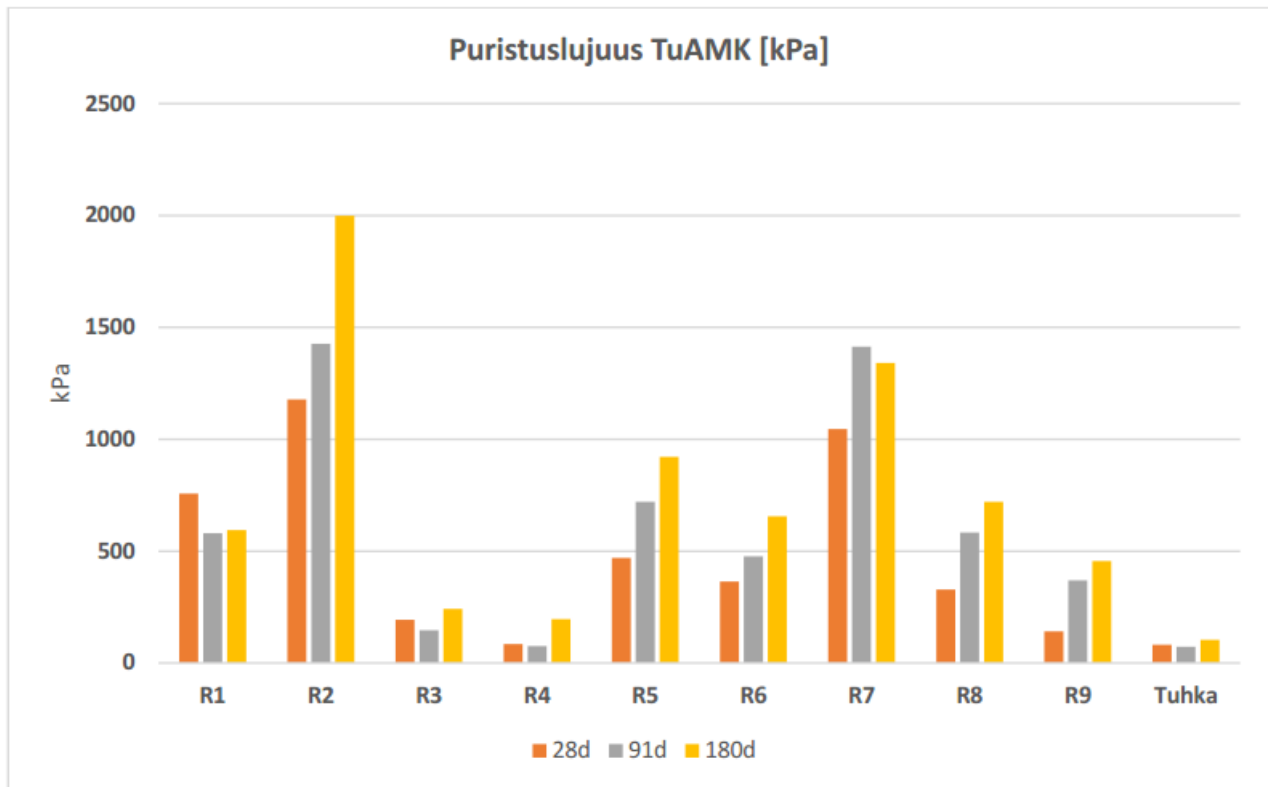

Kuva 2. Matalahti. Ruoppausalueiden, läjitysalueiden ja koalueen sijainti. (GTK 2021)

Resepti	Ruoppaus- massa	Tuhka	Sementti	Kuona	Uunipöly	Pohja- kuona	Mix	Mix
	Matalahti	Naantali	Finn- sementti	Finn- sementti	Nordkalk	Erytis- jäte	Renotech	Ecolan
1	30 000	5 000	3 750	0	0	0	0	0
2	30 000	5 000	1 250	2 500	0	0	0	0
3	30 000	5 000	0	0	0	0	0	3 750
4	30 000	5 000	0	0	0	0	3 750	0
5	30 000	2 500	3 750	0	0	2 500	0	0
6	30 000	2 500	1 250	2 500	0	2 500	0	0
7	30 000	5 000	1 250	1 250	1 250	0	0	0
8	30 000	5 000	625	1 875	1 250	0	0	0
9	30 000	0	1 250	2 500	2 500	2 500	0	0
Summa [kg]	270 000	35 000	13 125	10 625	5 000	7 500	3 750	3 750

Kuva 3. Matalahti. Koemassastabilointiruutujen sijainnit ja koeruuduissa käytetyt sideaineseokset. (GTK 2021)

Kuva 4. Koeruuduista otetuista näytteistä tehtyjen puristuskoekappaleiden puristuslujuudet. Turun AMK:n koetulokset. (GTK 2021)

Taulukko 1. Matalahti. Kantavuusmittausten tuloksia (GTK 2021).

Taulukko 18. Taulukossa on esitetty kentällä tehtyjen tiiviysmittausten (L&T) tuloksia. Ensimmäisen kuukauden (1 kk) mittaustulokset on tehty Loadman-laitteella ja 4 kk:n ja 6,5 kk:n mittaukset levykuormituskoelaitteella. Tähdellä (*) merkityistä mittauksista ei saatu tulosta, koska maa ei painunut maksimikuormituksen aikana.

	1 kk	Loadman		4 kk			6,5 kk		
Resepti	E_1 (MPa)	E_{max} (MPa)	E_2/E_1	E_1 (MPa)	E_2 (MPa)	E_2/E_1	E_1 (MPa)	E_2 (MPa)	E_2/E_1
R1	63	88	1,92	88	165	1,9	9 549	19 099	*
R2	180	217	1,24	434	531	1,2	*	*	*
R3	64	90	1,41	161	1736	10,8	9 549	9 549	*
R4	47	56	1,19	21	33	1,6	531	76	0,1
R5	150	224	1,67	19 099	*	*	19 099	*	*
R6	69	191	3,07	269	335	1,2	637	106	0,2
R7	296	352	1,36	*	*	*	9 549	*	*
R8	144	271	2,06	92	120	1,3	*	*	*
R9	65	121	1,95	289	398	1,4	6 366	19 099	3
Tuhka1	13	14	1,04	18	20	1,1	32	36	1,1
Tuhka2	11	18	1,82	18	20	1,1	33	34	1

Taulukko 2. Matalahti. Ympäristötutkimustuloksia. Menetelmät: Kuningasvesiuuttaminen (ISO 11466), ICP-OES tai ICP-MS, pyrolyttisesti (GTK 2021).

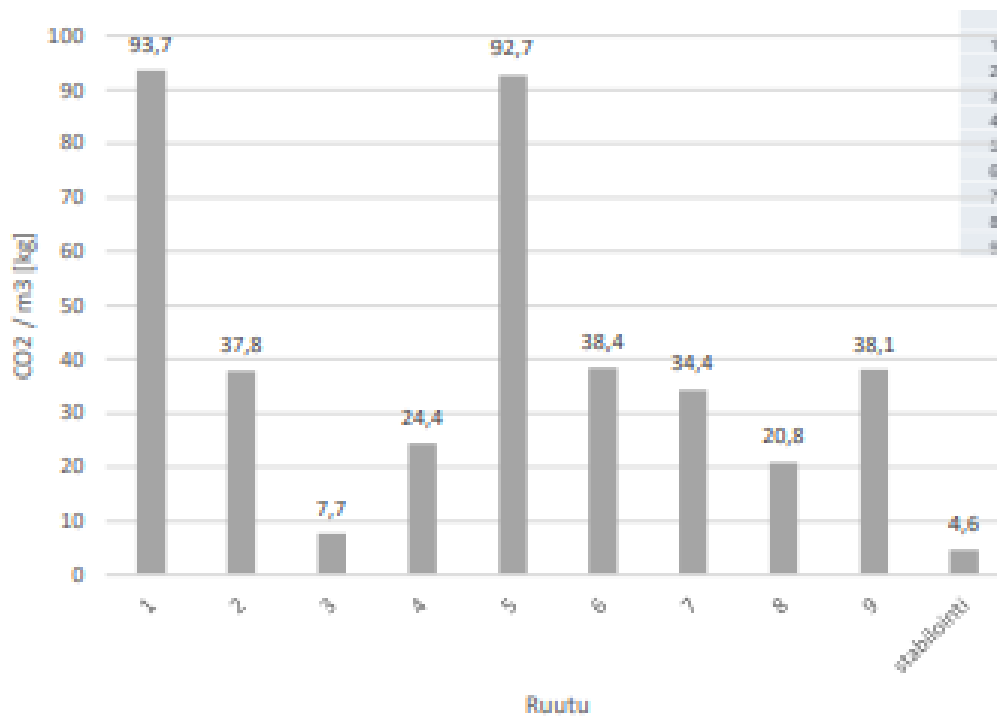
Taulukko 14. Sideaineista mitatut alkuaineiden kokonaispitoisuudet (AR-uutto, < 2mm) sekä PIMA-asetuksessa (VNa 214/2007) esitetyt kynnyks- ja ohjearvot: musta = kynnyksarvo, oranssi = alempi ohjearvo, punainen = ylempi ohjearvo. Sideaineiden pitoisuuksien kynnyks- ja ohjearvojen ylitykset on merkitty vastaavin värein taulukkoon.

Parametri mg/kg	Lentotuhka	Sementti	Kuona	Uunipöly	Pohjakuona	Renotech mix	Ecolan mix	PIMA-asetus
As	32,4	22,4	0,82	13,1	11,1	2,82	16,0	5/50/100
Ba	246	208	664	383	242	676	211	-
Cd	4,55	0,41	< 0,01	1,14	2,70	0,26	0,53	1/10/20
Co	18,7	20,6	2,90	13,8	48,3	3,00	15,7	20/100/250
Cr	64,9	49,1	25,0	29,0	174	33,0	27,2	100/200/300
Cu	145	137	< 1	30,4	1 730	23,0	60,6	100/150/200
Hg	0,839	0,036	< 0,005	0,033	0,014	0,044	0,435	0,5/2/5
Mo	9,67	29,6	0,13	5,04	11,7	1,25	10,9	-
Ni	61,5	42,8	3,90	37,5	140	6,30	41,1	50/100/150
Pb	128	40,0	< 0,1	70,4	886	15,5	21,4	60/200/750
S	11 300	10 500	6 970	8 300	9 960	5 410	14 700	-
Sb	3,77	3,61	< 0,02	1,46	48,5	0,22	2,74	2/10/50
Se	2,82	0,72	3,37	1,72	0,61	1,82	1,13	-
V	73,1	118	396	58,8	29,4	436	61,4	100/150/200
Zn	911	268	2,00	79,0	6 170	89,0	150	200/250/400

Taulukko 3. Matalahti. Ympäristötutkimustuloksia. Menetelmät: Analysoitu kaasukromatografi-
sesti (ISO 18287, GTK 2021).

Taulukko 15. Sideaineista mitatut PAH-yhdisteiden pitoisuudet sekä PIMA-asetuksessa (VNa 214/2007) esitetyt kynnyks- ja ohjearvot: musta = kynnyksarvo, oranssi = alempi ohjearvo, punainen = ylempi ohjearvo. Sideaineiden PAH-yhdisteiden pitoisuuksien kynnyks- ja ohjearvojen ylitykset on merkitty vastaavin värein taulukkoon.

PAH EPA 16 yhdisteet mg/kg	Pohjakuona	Ecolan Mix	Renotech Mix	PIMA-asetus
Asenaftteeni	< 0,01	< 0,01	< 0,01	-
Asenaftyleeni	0,010	0,73	< 0,01	-
Antraseeni	< 0,01	0,23	< 0,01	1/5/15
Bentso(a)antraseeni	< 0,01	0,35	< 0,01	1/5/15
Bentso(b/j)fluoranteeni	0,011	0,22	< 0,01	-
Bentso(k)fluoranteeni	< 0,01	0,054	< 0,01	1/5/15
Bentso(a)pyreeni	< 0,01	2,5	< 0,01	0,2/2/15
Bentso(g,h,i)peryleeni	0,012	< 1,0	< 0,01	-
Dibentso(a,h)antraseeni	< 0,01	< 1,0	< 0,01	-
Fenantreeni	0,039	2,6	< 0,01	1/5/15
Fluoreeni	< 0,01	< 0,01	< 0,01	-
Fluoranteeni	0,021	1,5	< 0,01	1/5/15
Kryseeni	< 0,01	0,39	< 0,01	-
Indeno(1,2,3-cd)pyreeni	< 0,01	< 1,0	< 0,01	-
Naftaleeni	0,083	13	< 0,02	1/5/15
Pyreeni	0,028	0,64	< 0,01	-
Summa 16 EPA-PAH	0,29	25	< 0,17	15/30/100

Kuva 5. Matalahti. Koeruutujen hiilijalanjälki (GTK 2021).

Kuva 6. Matalahti. Ruoppausmassaa ennen sideaineen levitystä (GTK 2021).

Kuva 7. Matalahti. Sideaineen levitys suursäkistä (GTK 2021).

Kuva 8. Matalahti. Sideaineiden lisääminen koeruuuihin ja sekoitus jysijällä (massastabilointi, GTK 2021).